

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 34/2022
20.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Дубравке Дамјановић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. и члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене, адвоката Мира Оровића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 135/13 од 31.01.2022. године и К По1 135/13 Кв По1 78/22 од 17.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 20.09.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Вишег суда у Београду Посебно одељење за организовани криминал К По1 135/13 од 31.01.2022. године и К По1 135/13 Кв По1 78/22 од 17.02.2022. године и предмет враћа Вишем суду у Београду, Посебно одељење за организовани криминал, на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 135/13 од 31.01.2022. године, делимично је усвојен захтев за накнаду трошкова кривичног поступка окривљене АА, поднет преко браниоца, адвоката Мира Оровића, дана 03.12.2021. године, па је утврђено да висина трошкова кривичног поступка који се имају исплатити на име заступања окривљене АА износи 2.572.500,00 динара, и одређено да ће се исти исплатити браниоцу окривљене адвокату Миру Оровићу на означени текући рачун, из буџетских средстава Вишег суда у Београду у року од 60 дана од дана правноснажности решења, док је захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у преосталом делу одбијен као неоснован.

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 135/13 Кв По1 78/22 од 17.02.2022. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене изјављена против првостепеног решења.

Против наведених правноснажних решења, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА, адвокат Миро Оровић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 261, члана 74. и члана 294. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијана решења преиначи тако што ће окривљеној досудити трошкове кривичног поступка на име приступа браниоца претресу стана, пријема решења о задржавању, одбране на саслушању поводом предлога за одређивање притвора дана 09.10.2013. године као и трошкове на име још две посете браниоца окривљеног у притвору или да укине оба побијана решења или само другостепено решење и списе предмета врати Вишем суду у Београду, Посебном одељењу за организовани криминал, на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда, основано бранилац окривљене АА у поднетом захтеву указује да је побијаним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, на штету окривљене.

Из списка предмета произлази да је окривљена АА, поред осталих, правноснажном пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 135/13 од 10.07.2021. године, ослобођена од оптужбе да је извршила продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. и члана 61. КЗ. Истом пресудом је на основу члана 265. у вези члана 261. и члана 262. ЗКП, одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда. Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организован криминал Кж1 По1 23/20 од 08.10.2021. године одбијена је као неоснована жалба Тужиоца за организовани криминал, а првостепена пресуда је потврђена.

Одлучујући о захтеву за накнаду трошкова кривичног поступка окривљене АА, поднетом преко браниоца, Виши суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал је исти побијаним првостепеним решењем делимично усвојио тако што је изабраном браниоцу окривљене адвокату Миру Оровићу одредио исплату трошкова кривичног поступка у укупном износу од 2.572.500,00 динара, док је поднети захтев у преосталом делу одбијен као неоснован. Наиме, суд је, између осталог, одбио захтев окривљене за накнаду трошкова кривичног поступка на име награде браниоцу и то за

присуствовање браниоца претресању стана и других просторија, налазећи да то није законска обавеза већ право окривљене, затим за присуство браниоца саслушању окривљене пред судијом за претходни поступак поводом предлога за одређивање притвора са образложењем да је окривљена већ саслушана дана 08.10.2013. године и да то представља једну процесну радњу обављену у току једног дана у континуитету као и за пријем решења о задржавању окривљене дана 08.10.2013. године од стране браниоца из разлога што ова радња самостално не представља процесну радњу, већ представља уручење одлуке о задржавању осумњиченог лица ради евентуалног подношења жалбе на исту, које право је бранилац искористио, и за шта су му трошкови надокнађени.

Кривично веће Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал је одлучујући о жалби браниоца окривљене изјављеној против првостепеног решења, исту одбило као неосновану, побијаним другостепеним решењем.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП, прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП, прописани је да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије, или се окривљени ослободи од оптужбе изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) тог Законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3), као и награда вештака и стручног саветника падају на терет буџетских средстава суда.

Тар. бр.2, Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, прописано је да се под процесном радњом у смислу одредби Тар.бр.2,7. и 8. исте Тарифе, подразумева свака радња полиције, тужиоца или суда о чијем предузимању се сачињава посебан записник.

Одредбом Тар.бр.79. став 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, прописано је да за прегледање или разматрање списка предмета, адвокату припада 50% награде прописане за поднеске којима се покреће поступак чији списи се разматрају.

Имајући у виду напред наведено, те цитиране одредбе ЗКП и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, Врховни касациони суд налази да је побијаним правноснажним решењима на штету окривљене учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. ЗКП, у вези Тар.броја 1, 2. и 79. став 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. Ово из разлога јер окривљена, супротно закључцима датим у образложењу побијаних решења, има право на накнаду трошкова поступка које је имала на име заступања од стране изабраног браниоца, конкретно право на накнаду трошкова на име награде браниоцу и то за присуствовање

претресању стана и других просторија, затим за присуство саслушању пред судијом за претходни поступак, као и за приступ у полицију ради пријема решења о задржавању окривљене.

Када је реч о трошковима који се односе на награду браниоца за присуствовање претресању стана и других просторија у предистражном поступку, јасно је да се ради о трошковима насталим поводом поступка, посебно када се има у виду да је у смислу члана 156. став 2. ЗКП, једна од претпоставки за претресање поука органа поступка држаоцу стана да има право да узме адвоката који може присуствовати претресању и да ће се, ако држалац стана захтева присуство адвоката, почетак претресања одложити до његовог доласка, те да се сходно одредби члана 157. став 4. ЗКП о тој доказној радњи сачињава записник који потписују сва присутна лица (дакле и адвокат) и који се, под условима прописаним Закоником о кривичном поступку, може користити као доказ у кривичном поступку.

Стога је по оцени овога суда, погрешан закључак у побијаним правноснажним решењима да окривљеној не припадају трошкови кривичног поступка на име награде браниоцу за присуствовање доказној радњи претресању стана и других просторија.

Врховни касациони суд налази да окривљена има право и на накнаду трошкова на име награде браниоцу за присуствовање саслушању окривљене пред судијом за претходни поступак поводом предлога за одређивање притвора. У конкретном случају, окривљена је дана 08.10.2013. године саслушана пред Тужиоцем за организовани криминал, а потом дана 09.10.2013. године, пред судијом за претходни поступак поводом предлога за одређивање притвора. Дакле, ове процесне радње су предузете пред два различита органа поступка, којом приликом су сачињена два посебна записника, у два посебна временска термина.

Стога је погрешан закључак у побијаним решењима да окривљеној не припадају трошкови кривичног поступка на име награде браниоца за присуствовање саслушању пред судијом за претходни поступак поводом предлога за одређивање притвора, са образложењем да саслушање окривљене пред јавним тужиоцем и пред судијом за претходни поступак представља једну процесну радњу предузету у континуитету.

Наиме, у датој процесној ситуацији поступала су два различита органа поступка и то најпре јавни тужилац приликом саслушања окривљене а након тога судија за претходни поступак, приликом саслушања окривљене поводом предлога за одређивање притвора, тако да се у конкретном случају ради о два одвојеним процесним радњама поводом којих су сачињени посебни записници, који по окривљену имају различите правне последице. Следствено изнетом, окривљеној припада накнада трошкова кривичног поступка на име награде браниоцу за присуство свакој од наведених процесних радњи.

Поред тога, окривљена, сходно одредбом става 1. Тар. бр.79 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката има право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за приступ у полицију ради пријема решења о задржавању окривљене. Наиме,

по налажењу Врховног касационог суда, а који суд је и у погледу овог правног питања већ изнео свој став у одлукама Рев 2094/2015 од 02.12.2015. године и Рев 822/2015 од 09.04.2015. године, под процесном радњом разматрање списка предмета има се сматрати и пријем решења о задржавању окривљеног, с обзиром на то да је пријем решења о задржавању окривљеног радња која претходи поверљивом разговору браниоца са окривљеним и његовом саслушању у преткривичном поступку.

Како је побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, на шта се основано указује у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, укинуо побијана правноснажна решења, те списе предмета вратио Вишем суду у Београду, Посебно одељење за организовани криминал на поновно одлучивање. У поновном поступку суд ће отклонити учињену повреду закона имајући у виду примедбе из ове пресуде као и остале наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљене.

**Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа - судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић